

nom, katere nalaga zlasti kmetškemu stanu nov vojaški zakon.

Shodi v marenberškem okraju. Dne 2. septembra po maši v Kaplji, dne 8. septembra po maši pri Sv. Primožu na Pohorju in Mariji Kamen pri Vuzenici po maši. Dne 9. septembra na Remšniku po maši. Na vseh shodih poročila poslanec Pušenjak.

Zborovanje zaupnikov v Marenbergu. Dne 23. t. m. se je vršil shod zaupnikov v Marenbergu, na katerem je poročal poslanec Vlado Pušenjak o političnem položaju in o taktiki Jugoslov. kluba. Po poročilu se je vnela živahna debata in soglasno odobrila dosedanja taktika Jugoslov. kluba. Ustanovila se je okrajna Kmetška zveza (načelnik Simon Ternek, župan v Marenbergu), tajnik dr. Mörtl, dekan v Marenbergu), določili shodi v okraju, razpravljalo o Radičevi politiki, vodoprnem zakonu, davčni in carinski politiki, nameščenju učnih moči na šolah ob meji, pretirano visoki dohodnini v občini Kapla itd. Zborovanja so se udeležili najuglednejši pristasi iz celega okraja. Izrazila se je želja, da se bodoče okrajno zborovanje vrši v Vuzenici.

Smartin ob Paki. V nedeljo, dne 26. t. m., se je pri nas vršilo lepo uspelo zborovanje SKZ, kar je tem bolj veselo, če se pomisli, da so zborovanja od l. 1909 naprej, katere je prirejela pri nas krščanska stranka, bila vedno zelo burna. Preokret je posledica vztrajnega dela organizacije in služi v pouk celi župniji. Na zborovanju je poročal poslanec Vlado Pušenjak o političnem položaju in bodril k vztrajnosti v borbi za avtonomijo. Po zborovanju se je razpravljalo o naših poštnih razmerah, o raznih pritožbah splavarjev, o obrtnih vprašanjih itd. in je dajal poslanec zadovoljiva pojasnila. Udeležba je bila lepa, bila bi še lepša, ako bi vsled deževja narasla Dretna ne klicala naše vrle splavarje na flose.

Okrajna seja odborov in zaupnikov SLS gornjegrajskega okraja se je vršila dne 20. t. m. v Rečici ob Savinji v gostilni Cujež. Sejo je otvoril gospod župan Blelač, ter podelil besedo gospodu poslancu Pušenjaku, ki je v daljšem govoru orisal boj in delo poslancev Jugoslovanskega kluba v parlamentu ter razložil nekatere najnujnejše postavbe. Po debati in pojasnilu raznih vprašanj je zbor izrekel zaupnico našim poslancem.

V Smartju pri Jelšah se je vršil v nedeljo, dne 19. t. m., kljub slabemu vremenu lepo obiskan shod SKZ. Obširna dvorana Gradtove gostilne je bila od začetka do konca polna zavednih naših mož. Na shodu je poročal narodni poslanec g. Jakob Vrečko o borbi naših poslancev za avtonomijo Slovenije in o tem, kako so se naši poslanci neumorno prizadevali odbiti vladnim zakonskim predlogom vsaj najhujše osti. Da pri tem niso vedno uspeli, je temu kriva brezobzirna velesrbska večina in Radičeva abstinenca. Poslančevu poročilo je naredilo na vse zborovalce najboljši utis in jih napolnil z novo odločnostjo. Tajnik V. Munda je ožigosal najprej krivice, ki so jih velesrbijanci zagrešili zadnje mesece nad Slovenci in ostro bičal ostudno izdajalsko obnašanje velike večine naše svobodomiselnice inteligence v boju za našo samostojnost. Nato pa je očrtal vse momente, na katere se je treba ozirati pri določitvi nadaljnjih taktik poslancev Jugoslov. kluba. Soglasno in z živahnim odobravanjem so se zborovalci izrekli za nadaljno neizprosno borbo zoper centralizem v parlamentu in izven njega. Navdušeno sprejeta je bila ob sklepu shoda sledeča resolucija: Zahvaljujem se poslancem Jugoslov. kluba za neustrašeno zastopanje naših slovenskih zahtev in jim izrekamo neomejeno zaupanje. Ponavljamo zahtevo po zakonodajni in finančni avtonomiji Slovenije in slovesno izjavljamo, da od te svoje zahteve ne bomo nikdar odnehal. Protestiramo še enkrat odločno zoper vse balkanske postavbe, ki jih je zadnje štiri mesece skovala srbska radikalna gospoda proti volji naših poslancev, odklanjamo posebno kuluk. Obljubljamo, da hočemo zvesto vztrajati ob strani naših poslancev in pozivamo vse Slovence: Ostanite složni in edini!

Naše prireditve.

Kat. izobraževalno društvo v Lajtesbergu priredi dne 2. septembra izlet na Košake. Ob 2. uri popoldne bo pri kapeli g. Murausa kratak nagovor s petinimi litanijami. Nato kratka zabava, pri kateri sodeluje pevski in tamburaški zbor Kat. omladine. — obilni udeležbi vabi odbor.

Srebrni jubilej v Ptujju. Letos bo minulo 25 let, odkar se je ustanovila v minoritski župniji sv. Petra in Pavla v Ptujju Marijina družba. Od leta 1898 dalje je zbirala Brezmadčna v svojem vrtu cvet mladenk te fare, ter jim bila celi čas skrbna mati in zaščitnica. Zato pa hočejo vrle mladenke srebrni jubilej primerno praznovati in to najprej s tridnevnimi duhovnimi vajami; dne 8. septembra na praznik Marijinega rojstva pa bo predpoldan cerkvena slavnost, popoldne pa slavnostna akademija. Vse okoliške Marijine družbe in prijatelji marijanske organizacije so prisrčno vabljeni, da se udeležijo proslave tega pomenljivega jubileja.

Orlovski nastop pri Mali Nedelji. Na angeljsko nedeljo dne 2. septembra t. l. priredi Ljutomersko orlovsko okrožje javen nastop pri Mali Nedelji, ki obhaja ravno to nedeljo tudi cerkveno žegnanje. Slavnost se začne predpoldne ob 9. uri z procesijo, pridigo in slovesno sv. mašo na prostem. Popoldan, po večernicah pa bo javna telovadba naših Orlov. Prijatelji katoliške mladine, udeležite se te prireditve.

Prireditev Dekliške zveze pri Sv. Jerneju v Ločah. Določila svoja prireditve prihodno nedeljo, dne 2. sep-

javno telovadbo. Vsi prijatelji Orlov iskreno pozdravljeni. Posebno vabimo sosedne odseke in društva, da se naše prireditve v večjem številu udeležijo. Bog živi.

Mladinski tabor pri Veliki Nedelji. Na praznik Marijin se je vršil pri nas lep mladinski tabor, katerega so se udeležile naše mladinske organizacije (Marijine družbe, Mladeniške in Dekliške zveze, Orli in Orlice) iz cele naše dekanije. Po slovesni sv. maši in lepi pridigi veleč. gospoda Horvat se je vršilo zunaj cerkve zborovanje (pod predsedstvom g. Zemljič), na katerem so govorili le priprosti fantje in dekleta, člani in članice dekanjskih organizacij. Slišali smo marsikaj lepega in zanimivega: o potrebi dela v javnosti, o časopisju in petju. S tako vztrajno, delavno in izobraženo mladino človek pač mora imeti veselje. Takih mladinskih taborov si želimo v bodoče več. Bog živi!

Orlovski nastop v Šentjurju ob juž. žel., ki ga je priredilo dne 12. avgusta celjsko orlovsko okrožje, je krasno uspel. K uspehu je mnogo pripomogla požrtvovalnost domačinov, ki so šli v vsakem oziru pripravljalnemu odboru na roko. Zlasti gre hvala gospem in gospodičnam, ki so pomagale na dan prireditve v šotarih, vrlim Marijinim družbenicam, ki so pletle venice, ter delavnim in pridnim Orlicam iz St. Jurja.

Tedenske novice.

Kralj Aleksander v Mariboru. Za današnji dan je bil napovedan obisk kralja Aleksandra na industrijsko-obrtni izložbi v Mariboru. Maribor se je od el v praznično obleko. Do malega vse hiše so bile v zastavah. Vse se je pripravljalo, da častno pozdravi vladarja. Kraljev avto je privozil na lice mesta nekaj minut po 2. uri popoldne. Pred vhomom je čakala v obširnem špaltrju ogromna množica ljudstva. Pred vhomom v razstavo je pričakoval kralja župan Viktor Grčar in zastopniki oblasti. Župan je kralja pozdravil v daljšem nagovoru. Kralj se je prijazno zahvalil za pozdrav in je želel spoznati člane obč. zastopa in zastopnike oblasti. Govoril je z županom, nato pa s člani obč. zastopa Lorberjem, Veronekom in narodnim poslancem Žebotom. Pri vhomu je pozdravil kralja predsednik razstavnega odbora g. Križnič. Nato se je kralj v spremstvu članov razstavnega odbora, zastopnikov častništva, okraj. glavarja Lajnsiča, nam. velikega župana dr. Pfeiferja, poslancev Žebota in drugih zastopnikov ogledal celo razstavo. Na dvorišču Götzove pivovarne se je dal kralj s spremstvom po fotografu «Makartu» slikati. Razstavo je kralj podrobno razkazoval g. Džamonja. Povdariti moramo, da se je kralj posebno zanimal za izložbe domačinov-Slovencev. Z našim umetnikom-kiparjem g. Ivanom Sojcem, g. profesorjem Grajcem in zastopnikom «Kristala» g. Stucinom se je delj časa razgovarjal. Izražal je svoje veselje, da je slovenska obrt, industrija in umetnost tako vzorno napredovala v zadnjih letih. Razgledovanje razstave je trajalo nad 2 uri. Nato je kralj odšel v razstavno kavarno na okrepčilo. Nekaj minut po 5. uri se je z avtomobilom odpeljal čez Celje—Ljubljano na Bled. Kralja je spremljal princ Arzen in pobočnik kapetan vitez Pogačnik. Ljudstvo je kralja tudi pri odhodu viharo pozdravljalo. Kralj si je vzel za spomin iz Maribora nekatere spomine iz razstave. Aleksander je bil tokrat drugič v Mariboru.

Mariborske novice. Obrtna razstava v Mariboru je zaključena. Liberalci pravijo, da je bila dobro obiskana, a mi smo mnenja, da bo zopet velika zguba. Razstavo je obiskal tudi kralj in sicer v torek. Za kraljev obisk so Mariborčani razobesili zastave. V Mariboru pa je odprt že nekaj dni tudi veliki cirkus, kakor ga še ni videl Maribor pod Jugoslavijo. Obiskovalci zelo hvalijo prireditve v cirkusu, ki ima veliko konj in zverine vseh vrst. Cirkus je pri vsaki prireditvi nabito poln nemških in slovenskih radovednežev. Te dni so zaprli na Pobrežju pri Mariboru tamošnjega grobokopa in njegovo ženo. Grobokop je bil nameščen na mestnem pokopališču in je obdolžen, da je slačil mrlice v jamah ter grobnicah in to obleko in razne dragocenosti potem rabil za se, pa to robo tudi prodajal. O ravnokar omenjeni oskrumbi mrlicev se govori vse mogoče po mestu in ljudje so zelo ogorčeni. Kako se bo cela zadeva razvzvala pred sodiščem, še bomo poročali. Okrožno sodišče je razpisalo razpravo radi napada na Cirilovo tiskarno, katerega so napravili mariborski orjunci pred dobrimi sedmimi mesci. Razprava se bo vršila dne 14. in 15. septembra in sicer najbrž cela dva dni, ker je 19 obtožencev in bogzna koliko prič zaslišanih in zagovarjal pa bo menda vsacega posameznega orjunca kak demokratiški advokat.

Starši in dijaki, ki stanujete v Mariboru in okolici, pozor! Ker bo v začetku šolskega leta pri nakupovanju šolskih knjig in potrebščin v prodajalni gotovo zopet velik naval, zato uljudno prosimo, da se tisti, ki stanujete v mestu ali v okolici, že pred začetkom šolskega leta nakupijo vse potrebno, da jim ne bo treba po celouro čakati in se drenjati v trgovini. — Tiskarna sv. Cirila.

Ravnateljstvo zasebnega ženskega učiteljišča šolskih sester v Mariboru sporoča vsem učenkam in gojenkam zavoda, da se naj vrnejo dne 11. septembra. Ponavljalni in sprejemni izpiti so pa že 7. septembra.

Državno moško učiteljišče v Mariboru. Dne 6. septembra se vrši vpisovanje tujih gojencev v II. in III. letnik; v IV. letnik se ne sprejemajo novi gojenci. Dne 7. 9. so ponavljalni in naknadni izpiti, dne 8. je vpisovanje v I. letnik, 11. pa vpisovanje vadničarjev in bivših gojencev. Podrobni podatki na črni deski zavoda.

tuanto zalutžili s srbijanskimi zemljoradniki. Ta zakon med samostojnimi in zemljoradniki pa ni trpel dolge. Samostojni so hoteli za vsako ceno k vladnim jaslom, zemljoradniki pa so vztrajali v opoziciji. Lepega dne so pognali zemljoradniki samostojne iz skupnega kluba in samostojni so stopili takoj v vlado. Začel se je na to med samostojnimi in zemljoradniki zelo oster boj in zemljoradniki so očitali samostojnim koritarjem vse mogoče unazanosti, katere so samostojne izdajice vtaknile mirno v žep. Pri zadnjih volitvah so dobili samostojni take po svoji izdajalski grbi, da so si oteli komaj enega poslanca — Pucelja, ki je dosedaj sameval po Beogradu in nikdo ga ni hotel sprejeti v svoj klub. Zadnje dni avgusta je imela srbska zemljoradniška stranka zopet svoj kongres v Čurugi blizu Novega Sada. Na ta kongres so se vrinili samostojni in preprosil zemljoradnike, da bodo ti sprejeli upokojenega g. Pucelja v svoj klub, da se ne bo klatil okrog po parlamentu kot takozvani politični divjak. Ostanek slovenskih samostojnih bo sprejel program srbske zemljoradniške stranke in poslanec Pucelj bo vstopil v klub zemljoradnikov. Slovenski samostojneži bodo poslali v glavni odbor srbske zemljoradniške stranke svoje zastopnike ali delegate. Od Slovencev so se najprej posrbili liberalci, se združili s srbijanskimi demokrati, sprejeli njihov program in so še danes po srbijansko zagrizeni centralisti. Kar so storili očetje samostojnih, iste korake so ubrali za očetje tudi njihovi sinovi slabostojni. Od sedaj nimamo več na Slovenskem slovenske Samostojne, ampak srbsko zemljoradniško stranko. Treba pa tudi pibiti, da so zemljoradniki zagrizeni centralisti in so pomagali vsaki vlad, ako je šlo za kak udarec proti Slovincem in Hrvatom. S tem, da so se samostojni zopet oženili s Srbijanci, so na novo potrdili, da so za vse zlo, katero razliva po naši državi in ki izvira iz nesrečnega centralizma. Ako in mesar Pucelj so torej postali srbijanski zemljoradnik. Častitamo, Slovenski kmet si bo dobro zapomnil, da samostojni niso samo izdali Slovenije, ampak so se tudi politično popolnoma posrbili.

Ob lepem vremenu se je v nedeljo, dne 19. t. m. na posestvu gornjega Namestnika na Vurmatu župnija Sv. Duh na Ostrem vrhu blagoslovil nov križ. Verno ljudstvo rado poseča take slavnosti ter daje duška svojem naravnemu veselju. Tako se je tudi tukaj zbrala lepa množica sosedov, sorodnikov in prijateljev. S križem si je postavila vzgledna Namestnikova družina lep spomin in znak svoje vernosti. Pri pogostitvi se je nabralo za Dijsko večerjo v Mariboru 140 D. Postavitev znamenja neskončno usmiljenemu in dobrotljivemu Bogu je rodila v dobrih srcih usmiljenje in dobrotljivost do revnih dijakov.

Meščanska šola pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Vpisovanje se vrši še 11. septembra od 9.—12. ure. Dne 12. septembra je sv. maša in 13. prvi šolski dan. Pripomni se, da se po zaključenem vpisovanju ne bo sprejelo nikogar več. — Ravnateljstvo.

Grozna nesreča pri Slov. Bistrici. Dne 26. t. m. se je zgodila pri gostilničarju Ferdinandu Verniku v Kovačji vasi pri Slov. Bistrici grozna nesreča, pri kateri je bil samo slučaj, da ni bilo smrtnih žrtev. Domači igralci iz Smartna na Pohorju so namreč prirediteli pri gostilničarju Verniku igro «Veriga». Prostor za gledalce je bil samo začasno napravljen iz lesa na podaljšani verandi, tik gostilne. Ko se je predstava končala, so se gledalci s hruščem dvignili, hoteli oditi iz verande v gostilniške prostore. V tem trenutku pa so se strli stebri, ki so podpirali s ceste oder za gledalce. Z groznim treščem se je oder podrli in gledalci so padli z odroma vred kake 4 metre globoko na cesto med tamkaj ležeče trame in deske. Pri padcu si je strla 34 let stara Josipina Šober iz Ptuja, ki je prišla na obisk k trgovcu Mašku, obe nogi. Nogo si je zlomila tudi Marija Košec od Sv. Jožefa pri Slov. Bistrici. Več ali manj poskodovanih je okrog 40 oseb. Nesreče je krivo to, da so vporabili za podporo odra trhle stebre, ki niso mogli vzdržati takega pritiska ter so se zlomili in povzročili tako hudo nesrečo.

Cerkvena slovesnost na Remšniku. Kmalu ni bilo pri popoldanski službi božji pri Sv. Juriju na Remšniku toliko ljudi, kakor preteklo nedeljo, dne 26. avgusta. Po večernicah je dobil remšniški stolp, katerega streha so od 8. avgusta sem po kleparskem mojstru iz Mute g. J. Gričniku popravila, zopet svoje pozlačeno jabelko in križ. Po primernem nagovoru na številne navzoče sta bila jabelka in križ blagoslovljena in kmalu na zgoranjem odru zvonika. Preden pa sta oba predmeta bila na svojem mestu in strelodovna žica med križem in jabelkom pritrjena, je še trajalo vratolomno delo na višini okoli tri četrti ure, ko sta mojster Gričnik in njegov prvi pomagač Mirko, ki je še posebno s svojo nevstrašenostjo in drznostjo gledalcem živce pretresel, svoje delo srečno in brez vsake nezdode končala. In ta prizor, katerega so imeli Remšničani pri svoji cerkvi zadnjikrat pred 59 letmi (leta 1864), je privedel obilno občinstva v cerkev na pozorišče. — Drugi dan sta padla zgoranja dva odra in dne 10. septembra bode pokrivanje stolpove strehe končano in Remšničani bodo s ponosom gledali na svoj po konkurenčnem odboru novo kriti zvonik.

Novice od Sv. Antona v Slov. gor. Nesreča s smrtnim izidom. Štirje vozniki iz Čagone so peljali na Rokovo iz Ptuja strešno opeko. Po urbanskem bregu navzdol eden ni hotel zavirati. Njegova vprega se zaleti v prednji voz; povozi voznika Antona Peklar, uglednega kmeta in še eno žensko. Peklar je že izdihnil na svojem domu; poškodbe žene niso smrtno. Nepreviden voznik se bo moral zagovarjati pred sodiščem. — Za nedeljo dne 2. septembra pripravlja bralno društvo pri Sv. Antonu